

Observació i Innovació sobre la pràctica en l'aula d'Educació Infantil

Professora: Dolo Molina (mogalma@uv.es)

Grup U. Curs: 2013-2014

Despatx 2.012

Tutories:

Dimarts i Divendres: de 11:00 a 13:00 h

Dijous: de 17:00 a 19:00 h

La recerca com a mètode per a millorar la pràctica educativa

"Las maestras son como exploradores que utilizan brújulas y mapas. Y como los exploradores saben dónde está la meta (los objetivos, el currículum). Saben cuáles son las metas, pero saben también que las metas cambian cada año, porque el terreno, el clima, las estaciones, las niñas y los niños son diferentes. Los destinos, los objetivos, son importantes y no los tenemos que perder de vista, pero más importante es saber cómo y por qué queremos alcanzar esos objetivos. Es importante para niños y adultos recorrer de nuevo sus propios pasos, sus procesos de conocimiento a través de una actitud que es posible gracias a la observación, la documentación y la interpretación"

(Loris Malaguzzi)

Com ens preparem per a la realitat de l'ensenyament? És difícil definir "allò que és" ser mestra o mestre d'Educació Infantil si ho reduïm a una cosa concreta, o un fer concret o fins i tot, a un conjunt de procediments i formes de comportar-se. Loris Malaguzzi ens parla d'explorar, d'aprendre a conèixer i a reconèixer, a registrar, a fer descobriments al sí d'una pràctica educativa que sempre es viva i sempre té la possibilitat de desplegar-se més. Perquè tota idea posada en joc amb les criatures ha d'observar-se, rumiar-se, desmuntar-se, reconstruir-se, desarticular-se, fins i tot restaurar-se. La qüestió és sempre tractar de mantenir obertes les qüestions que fan possible que una pràctica siga realment una pràctica educativa.

1. Innovació, Reforma i Canvi en l'Ensenyament (Cap a allò possible i millor)

"Pensar a lo grande, con utopías sostenibles; moverse en el terreno movedizo de lo posible y hacerlo necesario, realidad palpable"

(Alfredo Hoyuelos, 2011)

Es evident la necessitat d'estar revisant el sistema escolar doncs és fonamental per a la vida de la societat i de cadascun dels seus membres. Cal aleshores que prestem atenció, que ens preguntem i analitzem què passa en ell, que el cuidem; més encara en temps de crisi, de canvis profunds. Allò cert és que ens juguem molt i sobretot ens juguem coses importants; per això ens diu Nieves Blanco (2013:30), "els canvis en educació han de ser fruit d'un anàlisi reposat, d'una perspectiva generosa i de llarg abast".

Tanmateix, la literatura pedagògica ens mostra que no sempre les reformes i/o les innovacions educatives provoquen canvis substancials i significatius. També, que el canvi no sempre contribueix a millorar una situació. Així doncs, podríem partir d'algunes preguntes: què són i per què es fan les reformes educatives? Canviar, per a què? En quin sentit? Què significa innovar en ensenyament? Quina representació de la infància tenim? Per on va la pràctica educativa a l'Educació Infantil?

Per començar a treballar podem recórrer aquest camí:

- a) Les reformes educatives i els models de referència (social, escolar, pedagògic i de gestió)
- b) La innovació educativa en la recerca d'altra manera de fer escola
- c) Les representacions de la infància i la influència en la pràctica pedagògica

Referències bibliogràfiques¹:

- Carbonell, Jaume (2008): "La innovación educativa", en Carbonell, Jaume: *Una educación para mañana*. Ed. Octaedro. Barcelona
- Dahlberg, Gunilla; Moss, Peter; Pence, Alan (2005): "Construir la primera infancia: ¿qué creemos que es?", en Dahlberg, Gunilla; Moss, Peter; Pence, Alan: *Más allá de la calidad en educación infantil*. Ed. Graò. Barcelona
- Meirieu, Philippe (2006): "El significado de educar en un mundo sin referencias", conferencia realizada en Pizzurno-Argentina

2. És la mestra o el mestre un investigador o una investigadora? (Un ofici per a pensar en gran)

"Investigar es siempre cuestionar el modo en que experimentamos el mundo, querer conocer el mundo en el que vivimos en nuestra calidad de seres humanos. Y puesto que "conocer" el mundo es esencialmente "estar" en el mundo de una determinada manera, el acto de investigar-cuestionar-teorizar es el acto intencional de unirnos al mundo, de ser parte de él de un modo más pleno [...] La investigación es un acto de preocupación"

Max van Manen (2003:23-24)

Investigar implica obrir un espai possible per aprendre al voltant d'allò educatiu. I es que, ens recorda Loris Malaguzzi, el ofici de ser mestra o ser mestre no es pot permetre el "luxo" de pensar en xicotet. No podem fer una escola que parla i actua sols per encàrrec, perquè així es renuncia a la seva funció crítica i reformadora. En l'ofici de ser mestra o ser mestre, s'ha de cultivar la disposició a la reflexió; una reflexió compromesa en buscar, cada vegada, els criteris que donen sentit a l'acció. I es que, quan ens referim a allò educatiu no parlem d'una ciència o d'una tecnologia. Allò educatiu, l'espai possible per ensenyar i aprendre, no queda mai resolt des d'un "donar compte de la realitat", per això, la pregunta pedagògica implicada en la investigació educativa tracta de mirar més enllà, i preguntar: què és allò educatiu i com es manifesta; què ens revela; què ens ajuda a entendre, a qüestionar-nos, a

¹ Aquestes són lectures bàsiques que donen sosté al contingut del mòdul. Per a cadascú dels mòduls, hi haurà unes lectures bàsiques, que poden ser modificades o ampliades per la professora segons les necessitats que emergeixen. En qualsevol cas, els documents finals de treball per a cada mòdul els podreu trobar bé en la fotocopiadora o bé a l'aula.

² Vull recordar també que per donar suport a allò que passa a l'aula tenim l'espai de les tutories; aquestes poden ser individuals i grupals.

pensar sobre la seva realització i el seu sentit. Podríem dir, tal i com la descriuen alguns autors i algunes autores, que la investigació és l'art d'obrir la mirada i l'art de fer present?

Per començar a treballar podem recórrer aquest camí:

- a) El saber de l'experiència
- b) La inquietud pedagògica
- c) La investigació-acció

Referències bibliogràfiques:

- AAVV (2003): "Aportes de Lawrence Stenhouse a la investigación sobre el currículum", en Revista *Docencia*, nº 21
- Malaguzzi, Loris (2011): "En la práctica, el éxito de la teoría", en Malaguzzi, Loris: *La educación infantil en Reggio Emilia*. Ed. Octaedro-Rosa Sensat, Barcelona
- Mortari, Luigina (2002): "Tras las huellas de un saber", en Diótima: *El perfume de la maestra*. Ed. Icaria-Andrazyt. Barcelona
- Van Manen, Max (1998): "La práctica de la pedagogía", en Van Manen, Max: *El tacto en la enseñanza. El significado de la sensibilidad pedagógica*. Ed. Paidós. Barcelona

3. Observar les situacions d'ensenyament (Entrar en el joc)

"Observar es un verbo activo, un acto creativo que requiere nuestra interpretación. Por este motivo, observar implica pensar de nuevo, pensar sin prejuicios"

(Mara Davoli, 2011:16)

El procés de recerca en Educació Infantil està molt lligat al procés de documentació pedagògica. Aquesta, constitueix un lloc de diàleg i formació perquè possibilita un espai de reflexió entre mestres; entre mestres i famílies; i entre aquests i altres professionals. La documentació tracta de visibilitzar l'activitat de les criatures i alhora reflexionar al voltant d'ella. Es revela com una verdadera recerca per a les i els mestres, una investigació potent sobre la seva realitat i la seva quotidianitat.

És important, això sí, no confondre la documentació pedagògica amb "l'observació del xiquet o la xiqueta". Podem dir, que si la documentació pedagògica tracta de veure i comprendre què passa amb el treball pedagògic i el procés d'aprenentatge de la criatura; "l'observació del xiquet/a" del que tracta és de valorar el seu desenvolupament psicològic en relació a categories ja determinades, es a dir, que classifica i categoritza en funció d'un esquema general de nivells i estadis. Per altra banda, diguem que la documentació pedagògica no pretén afirmar que lo que documenta és una representació directa del que les criatures diuen i fan, sinó que segueix rastres, pistes, petjades que exigeixen una gran complexitat interpretativa;

mentre que podem dir que "l'observació del xiquet/a", situada en una perspectiva objectiva i racionalista, parteix de la premissa de que les criatures tenen unes qualitats essencials intrínseques que hem de descobrir.

Així doncs, què significa documentar la vida de les criatures a l'escola? Per on començar? Amb quins instruments?

Per començar a treballar podem recórrer aquest camí:

- a) Documentar processos: afinar la vista i obrir l'escolta
- b) Espais, materials, activitats... situacions d'ensenyament
- c) Interpretar i narrar

Referències bibliogràfiques:

- AAVV (2009): "Espacios y materiales" i "Las actividades" en AAVV: *La educación de 0 a 6 años*. Ed. Octaedro-Rosa Sensat. Barcelona
- Altimir, David (2011): "Escuchar para documentar" en AAVV: *Documentar la vida de los niños y las niñas en la escuela*. Ed. Octaedro-Rosa Sensat. Barcelona
- Davoli, Mara (2011): "Documentar procesos, recoger señales" en AAVV: *Documentar la vida de los niños y las niñas en la escuela*. Ed. Octaedro-Rosa Sensat. Barcelona
- Malaguzzi, Loris (2011): "El dilema enseñanza-aprendizaje" en Malaguzzi, Loris: *La educación infantil en Reggio Emilia*. Ed. Octaedro-Rosa Sensat. Barcelona

4. L'escola infantil com a organització que aprèn (Cap a una pedagogia de la relació i l'hospitalitat)

"Siento la escuela como un lugar de encuentros, de descubrimientos, de inventos y de aprendizajes. Un lugar donde caben las emociones y los conocimientos, lo de cada uno y lo de los otros, lo sencillo y lo complejo. Un lugar donde se da y se recibe, se habla y se escucha, se mira y se es mirado. Un lugar cultural. Donde se cultivan las evoluciones personales y las colectivas, la belleza, la creación y las sensibilidades. Siento la escuela como un lugar de estancia, de acomodo, de salud, de placidez, de afecto"

(Mari Carmen Díaz, 2011:55)

Fer una escola amable i habitable. Fer una escola activa i creativa. Fer de l'escola un lloc per a investigar, aprendre i reflexionar, requereix sortir de la soledat, de les separacions i de les indiferències. Això significa considerar a les criatures, les i els mestres i les famílies, en relació. Sabem que les criatures no aprenen segons una relació lineal de causa-efecte ni per l'aplicació directa d'un ensenyament amb elles. Allò que aprenen, en gran part, és mèrit d'elles; doncs les criatures no esperen per

fer-se preguntes ni per crear estratègies de pensament o de sentiments. Aleshores, la responsabilitat de l'escola infantil és cultivar el terreny que faci possible les connexions estructurals entre allò cognitiu, allò afectiu i allò relacional.

Què cal considerar? Com fem per trencar l'aïllament de l'escola? Com fer per deixar entrar allò que està fóra?

Per començar a treballar podem recórrer aquest camí:

- a) sobre les limitacions de l'escola
- b) sobre les reflexions al voltant del temps
- c) sobre la participació i la comunicació a l'escola infantil

Referències bibliogràfiques:

- AAVV (2009): "La participación en la escuela infantil" en AAVV: *La educación de 0-6 años hoy*. Ed. Octaedro-Rosa Sensat. Barcelona
- Austin, Rebecca (2009): "Introducción" en Austin, Rebecca (comp): *Deja que el mundo exterior entre en el aula*. Ed. Morata. Madrid
- Domenech, Joan (2009): "Los movimientos de la lentitud" i "Elogio de la educación lenta", en Domenech, Joan: *Elogio de la educación lenta*. Ed. Graò. Barcelona
- Hoyuelos, Alfredo: "Los tiempos de la infancia"
- Malaguzzi, Loris (2011): "A favor de una pedagogía relacional" en Malaguzzi, Loris: *La educación infantil en Reggio Emilia*. Ed. Octaedro-Rosa Sensat. Barcelona

EL SENTIT I L'ORGANITZACIÓ DEL TREBALL A CLASSE

Les activitats a realitzar per desenvolupar el programa s'orienten per aquesta idea bàsica: "la formació inicial de les mestres i els mestres d'Educació Infantil ha de facilitar el desenvolupament dels recursos intel·lectuals i pràctics que ajuden a prendre decisions responsables en la seva activitat professional". Es considera que una mestra o un mestre ha de prendre decisions basades en el seu propi criteri (no segons diuen els apunts, o un manual, o una norma) i també ha de disposar de recursos pràctics, es a dir, saber com fer les tasques fonamentals del seu ofici. Per respondre a aquesta idea bàsica, l'organització de tota l'assignatura està pensada per afavorir el desenvolupament del pensament propi de cada estudiant i l'adquisició de recursos pràctics per al desenvolupament professional.

Què us oferís?

- **FONTS D'INFORMACIÓ VARIADES**, en allò que respecta a la seva autoria com al seu enfoc o format de presentació. Algunes fonts són elaboracions teòriques, altres recursos pràctics, altres relats d'experiències educatives. Són tots ells **textos amb els que aprendre**, amb els que dialogar perquè més que respostes el que van a plantejar-nos són preguntes o van a obrir-nos interrogants... i sobretot ens obrin possibilitats...
- **ACTIVITATS I TASQUES** que pretenen connectar les elaboracions teòriques amb els recursos pràctics, així com connectar el coneixement elaborat disponible amb la teva experiència
- **DIVERSITAT D'ACTIVITATS** que requereixen una varietat de formes de realització (de manera individual o en grup); l'ús de diferents suports (com lectura, escriptura, diàleg); i la posada en acció de diferents capacitats (comprensió, expressió, comunicació...) i diferents habilitats (buscar, organitzar, proposar,...)

Què us vaig a demanar?

- **IMPLICACIÓ I PARTICIPACIÓ ACTIVA**, a través de la lectura, l'escriptura i la reflexió. No hi ha lloc per a la passivitat, la repetició o la còpia. L'aula és un espai per aprendre amb l'ajuda de la professora i les companyes i companys, per això cal la presència i l'aportació que cadascuna y cadascú fa llegint, pensant, parlant, fent-se preguntes i propostes... Les oportunitats d'aprendre depenen d'allò que rebem a l'aula però també, d'allò que aportem a ella. El temps de classe és un temps de treball que exigeix implicació i preparació prèvia².
- **RESPONSABILITAT**, doncs el treball en grup exigeix que cadascú faci la seva part i s'implique en el desenvolupament comú del treball, et comprometa amb les tasques assumides o assignades i amb els acords establerts.

² Vull recordar també que per donar suport a allò que passa a l'aula tenim l'espai de les tutories ; aquestes poden ser individuals i grupals.

- **GENEROSITAT** per contribuir a l'aprenentatge de les i els demés oferint les teves idees, plantejant dubtes, ... i acollint les idees dels i les altres, també, escoltant per entendre i dialogant per comprendre.

L'organització del treball s'articula al voltant de dues tasques individuals i una grupal

Tasques individuals:

a) Lectura i comentari del llibre de Vivian Gussin Paley (2006): *La niña del lápiz marrón*". Ed. Amorrortu. Buenos Aires-Argentina (té un valor del 20% de la nota final)

b) Assaig on s'elabora un sentit propi del recorregut de l'assignatura i en el que reflexes la comprensió sobre la matèria a partir de la lectura i anàlisi de textos, de les activitats a classe, de la visualització de pel·lícules,... (té un valor del 55% de la nota final)

Tasca en grup:

c) Disseny d'algun instrument per a l'observació i la documentació pedagògica (té un valor del 25% de la nota final)

AVALUACIÓ I CRITERIS GENERALS D'AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de cada estudiant, la professora disposa dels següents materials: assaig, comentari de lectura i disseny d'instrument d'observació. Tots els treballs s'entregaran en forma impresa i en format pdf. La **qualificació** recollirà el resultat final d'una ponderació de les distintes tasques a realitzar:

- Assaig: 55%
- Comentari llibre: 20%
- Disseny instrument d'observació: 25%

NOTA: Els treballs copiats impliquen automàticament el suspès.

Vaig a valorar la teva comprensió de la realitat educativa (a partir dels temes que anem abordant al llarg del quadrimestre): a) comprensió dels textos treballats; b) capacitat per a reflexionar sobre la realitat i sobre les idees plantejades als textos i a les experiències relatades de mestres; c) la capacitat per a relacionar idees i temes; d) la correcció sintàctica i ortogràfica a l'hora d'expressar les teves idees.

Els **criteris de valoració** es centren, doncs, en la comprensió de les idees i l'expressió de les mateixes.

- Comprensió de les idees:
 - Rigor i precisió amb que s'utilitzen els conceptes
 - Utilització de materials de referència (en termes qualitatius i quantitatius)
 - Grau d'elaboració de les idees
 - Profundització de les argumentacions
- Expressió de les idees:
 - Correcció gramatical
 - Exposició clara i ordenada
 - Organització del text seqüencial i lògica

Si algú no assisteix a classe de manera regular i no ha realitzat els treballs proposats a l'avaluació, ha de posar-se en contacte amb la professora doncs no és suficient amb fer un examen. Aquest contacte ha de fer-se abans del 21 de febrer perquè no val presentar-se a l'examen sense més.

ORIENTACIONS PER A L'ELABORACIÓ DE TREBALLS

TREBALL INDIVIDUAL: LECTURA I COMENTARI DE LLIBRE

Has comprovat, al llegir el llibre, que el treball no pot ser un resum de contingut ni un intent d'exposar idees principals i secundàries, per acabar el text amb un breu comentari personal. No hi pot ser això, perquè no és la invitació que fa el llibre..., veritat? Aleshores, què has de fer?

Es tracta de que expliques, amb les teves paraules, què ha fet el llibre en tú? Quines preguntes t'ha obert, quins descobriments t'ha ajudat a fer, què has vist en el estar i ser d'aquesta mestra d'infantil que paga la pena recuperar per pensar i aprendre, quina mirada sobre les criatures t'ha obert, quines qualitats veus presents a la relació educativa...

No es tracta de que contestes a totes les preguntes, aquestes sols tracten d'orientar per on podries començar... el camí el fas tú.

Dues opcions de realització:

a) Pots fer un text (màxim 5 fulls). És un text lliure en el que has de saber buscar lligams amb allò que treballem a l'assignatura. El text:

- ha de portar un títol
- ha d'escriure's en Times New Roman 12, amb interlineat de 1'15 o 1'5
- ha de portar encapçalament amb el teu nom i cognom i paginació.

b) Pots fer alguna cosa alternativa a un text. Pot ser que tingues la sensació de que la forma d'expressar les idees està massa vinculada a l'escriptura. Si vols pots arriscar-te amb altra cosa: un collage, la creació d'alguna cosa... El transfons, es a dir, allò que vas a expressar ha d'orientar-se també per eixes preguntes. Si agafes aquesta opció, sí convé que expliques breument en un full què es allò que fas palès amb la creació que presentes.

Criteris d'avaluació

- originalitat
- coherència
- claredat
- reflexivitat

TREBALL INDIVIDUAL: ASSAIG

L'assaig consisteix en l'elaboració d'un escrit que sistematitza allò que has après al donar resposta a les qüestions plantejades en el programa de l'assignatura. L'escrit ha d'elaborar un discurs global i articulat al voltant de les qüestions a les que fa referència, aportant distintes dimensions i establint connexions entre els diferents mòduls. L'assaig requereix:

- a) Buscar el màxim de connexions possibles entre aspectes diferents que aborda el programa de l'assignatura
- b) Explorar qualsevol d'aquests aspectes des de diferents dimensions

Suggerències alhora d'abordar aquest treball

Un treball d'aquestes característiques necessita que comences a fer-lo algunes setmanes abans de la data d'entrega. No suposa, tanmateix, un elevat nombre d'hores o almenys més hores de les que dedicaries, per exemple, a estudiar uns apunts d'altra assignatura; el que passa es que fer un assaig necessita d'un procés dilatat. Perquè elaborar idees pròpies, decidir sobre què vols parlar i què pots dir sobre això necessita d'un temps de germinació que és anterior al moment de ficar-se activament a escriure. Eixe "temps dilatat" et permetrà fer consultes sobre les decisions que vas prenen, els dubtes que van sorgint, les dificultats que vas trobant... de manera que pugui ajudar-te a orientar el treball i arribar a la redacció final amb molta més seguretat i eficàcia. No es tracta doncs d'una diferència en la quantitat sinó en la qualitat de l'ús del temps i en la manera en que cal enfrontar-se a esta tasca.

Convé que no agafes aquesta tasca des de la por o des del "no sé". Cal superar eixa primera percepció i sensació que tens, i t'envaeix, de no saber respondre a aquest treball perquè sempre, i per a tot en la vida, hi ha una primera vegada. Estic a la teva disposició sempre que necessites ajuda.

Alhora d'organitzar i presentar l'escrit hi ha alguns suggeriments que agrairia que tingueres en compte:

1. **Títol.** Tot escrit ha de tenir un títol. Aquest reflexarà la temàtica que vas a abordar o algun aspecte que vols ressaltar de la mateixa. Pots formular el títol amb una pregunta, o una afirmació, o una metàfora..., en qualsevol de les formes és important que siga clar i que siga original.
2. **Propòsit del text.** Es tracta de fer una breu introducció on s'indica almenys els problemes que es van a abordar i la tesis que es vol defensar. Pot incloure, a més a més, una breu indicació del interès del tema, la connexió amb altres temes...
3. **Plantejament i desenvolupament.** Aquesta part constitueix el cos central del text. En ella es plantejaren les posicions sobre la temàtica a desenvolupar i els arguments en els que busca suport. Tot i que el text no ha de superar els 10 fulls, és convenient establir apartats per organitzar el text,

per facilitar el desenvolupament de idees i per facilitar la comprensió per part de qui ho llegeix.

4. **Recapitulació.** Aquí es sintetitzaran les idees centrals que s'han desenvolupat.
5. **Bibliografia.** Recull les referències bibliogràfiques i audiovisuals que has utilitzat en l'elaboració de l'assaig.

Recorda que el que vas a escriure no és un text que busca repetir allò que altres persones pensen, es tracta d'un treball personal. Naturalment tota posició personal està recolzada en les lectures que has fet, per això el treball primer i previ de llegir els textos i fer una síntesi és important i pots anar fent-ho de manera autònoma; però l'assaig suposa donar un pas més. Es tracta d'una anàlisi reflexiva i crítica de les lectures que has fet. De tal manera que allò que escrius, tant en l'estructura com en el contingut, suposa una elaboració unitària i única que té autoria pròpia, la teva. En aquest sentit, cal prestar atenció a la **correcció formal** del text pel que fa als aspectes gramaticals i sintàctics, a l'adequació de l'ús del llenguatge i del sistema de cites³.

NORMES DE PRESENTACIÓ

- Encapçalament de pàgina: Nom i cognom. Grup. Identificació del Tema desenvolupat. Paginació
- Extensió màxima 10 fulls
- Lletre Times New Roman amb tamany de lletra 12 i amb interlineat de 1'5

CRITERIS DE VALORACIÓ

Allò que es valora en aquest treball és la **teva comprensió de la realitat educativa** a partir de:

- la comprensió dels textos treballats
- la capacitat per reflexionar sobre la realitat, sobre les idees plantejades als textos i les experiències viscudes o relatades per altres
- la capacitat per relacionar idees i temes
- la correcció sintàctica i ortogràfica a l'hora d'expressar les teves idees
- l'adequació a l'esquema de presentació que es suggereix
- l'adequació a les normes de presentació del treball

Per altra banda recordar, que qualsevol treball copiat serà automàticament suspès

³ Sempre que es referisques a un autor o una autora l'has de identificar, entre parèntesis, amb nom i cognom i l'any de l'escrit, per exemple: (Nieves Blanco, 2006). Quan a més d'agafar una idea, argument o concepte que exposa l'autor o l'autora, utilitzes una cita textual el seu text, haurà d'afegir el nº de pàgina, per exemple (Nieves Blanco, 2006:4). Tots els llibres, articles, pel·lícules, webs... que utilitzes per elaborar el teu text (hi haja o no cites) has de referenciar-les en l'apartat "Bibliografia".

TREBALL EN GRUP: DISSENYAR INSTRUMENT D'OBSERVACIÓ I/O DOCUMENTACIÓ

L'observació i/o la documentació pedagògica té un interès especial i rellevant en l'escenari d'una pràctica pedagògica contextualitzada, comunicativa i reflexiva. Ens facilita pensar sobre el procés de descobriment i comprensió de les criatures i de la mestra o el mestre; així mateix ens facilita obrir un procés de diàleg i intercanvi d'idees i experiències.

Estaria molt bé poder documentar un taller o un projecte, però allò cert és que no som a l'aula amb les criatures. Per realitzar exercici, aleshores, cal que elegiu una situació i/o escenari d'ensenyament i penseu un o uns possibles instruments per arreplegar informació. Podeu pensar per exemple: en el pati, en el menjador, en els materials... Allò important és que els instruments que dissenyem siga d'utilitat per recollir informació important i significativa.

Per exemple, pot ser que identifiquem que un principi educatiu de l'Escola Infantil siga reconèixer l'escola com un lloc d'aprenentatge dels valors de la socialització i el respecte a les diferències; però la documentació sobre la pràctica mostra que les parets estan plenes dels treballs individuals de les criatures: tots iguals i sotmesos al judici de la comparació i la competitivitat.

En què consisteix aleshores l'exercici?

1. Elegir un escenari o situació d'ensenyament
2. Explicar el valor i els principis educatius que l'orienten
3. Dissenyar un o uns instruments que ens ajuden a recollir informació i que ens facilite pensar la pràctica educativa en eixe escenari i/o situació

Criteris de valoració d'aquest exercici

Pel que respecta al procés consideraré:

- la implicació
- la continuïtat en el treball
- la capacitat d'iniciativa
- la responsabilitat en les tasques assignades

Pel que respecta al resultat consideraré:

- en quina mesura està complet l'instrument
- la coherència
- l'adequació entre allò que es vol observar i el tipus d'informació que aporta